

**SECRETARIA GENERALIS
SYNODI**

Vatikán, 2023. január 26.

Ikt.sz.: 230028

Kedves Testvérek!

Mint tudjátok, a részegyházakban zajló konzultációs szakasz lezárásaként a 2021-2024-es szinódusi folyamat következő lépése a kontinentális gyűlések megtartása. E szakasz kapcsán fordulunk mindannyiótokhoz, akik részegyházaitokban Isten szent népe egységének forrását és alapját képezitek (vö. LG 23). Tesszük ezt Krisztus Egyházának püspökeiként a folyamatban lévő szinódusi folyamatért viselt közös felelősség nevében: nincs egyházi szinodalitás a püspöki kollegialitás gyakorlása nélkül.

Az *Episcopalis communio* apostoli konstitúció emlékeztet bennünket arra, hogy „minden püspök egyszerre és elválaszthatatlanul rendelkezik felelősséggel a lelkipásztori gondjaira bízott részegyházért és kell gondoskodó figyelemmel kísérnie az egyetemes egyházat” (EC, 2.). Ez utóbbi gyakorlásának lehetővé tétele a Püspöki Szinódus létjogosultságának alapja volt megalakulása óta. VI. Szent Pál nagy előrelátással, saját alapító dokumentumában, az *Apostolica Sollicitudo*-ban kijelenti, hogy a Szinódus, „mint minden emberi intézmény, az idő múlásával még tökéletesebbé válhat”. Ezt tapasztaljuk most: az *Episcopalis communio*, egyáltalán nem gyengít egy püspöki intézményt, hanem abban a pillanatban, amikor hangsúlyozza a Szinódus folyamatjellegét, még inkább döntő jelentőségűvé teszi a lelkipásztorok szerepét és részvételét a különböző fázisokban. Köszönjük tehát mindannyiótoknak, amit eddig a 2021-2024-es Szinódus szolgálatában tettek, lehetővé téve Isten népének konzultációját a részegyházakban, valamint a *sui iuris* egyházak szinódusain/tanácsaiban és a püspöki konferenciákon való megkülönböztetést.

A kontinentális gyűlések előestéjén sürgetőnek érezzük, hogy megosszunk veletek egyes megfontolásokat a szinódusi folyamat közös értelmezése érdekében, annak előrehaladásáról és a most megélt szakasznak értelméről. Vannak ugyanis olyanok, akik már most tudni vélik, hogy mik lesznek a szinódusi gyűlés következtetései. Mások egy napirendet akarnak ráerőltetni a szinódusra, azzal a szándékkal, hogy irányítsák a vitát és befolyásolják annak eredményeit. A pápa által a püspöki szinódus XVI. rendes gyűlésére kijelölt téma azonban egyértelmű: „Egy szinódusi egyházért: közösség, részvétel, misszió”. Ez tehát az a téma, amelyet a folyamat minden egyes szakaszában el kell mélyítenünk. A 2021-2024-es szinódussal szemben támasztott elvárások sokrétűek, de a gyűlésnek nem feladata, hogy foglalkozzon mindazokkal a kérdésekkel, melyek az egyházban vita tárgyát képezik.

MEGYÉSPÜSPÖKÖKNEK

Akik valamilyen témát rá akarnak erőltetni a szinódusra, elfelejtik a szinódusi folyamatot irányító logikát: arra vagyunk hivatottak, hogy mindenki hozzájárulásait összegyűjtve "közös irányt" jelöljünk ki. Felesleges is emlékeztetni arra, hogy az *Episcopalis communio* apostoli konstitúció a Szinódust eseményből egy szakaszokban megfogalmazott folyamattá alakította át. Ez azt jelenti, hogy a Szinódus ünnepélyes megnyitása óta, 2021. október 10-én a Szent Péter Bazilikában, a kijelölt témával foglalkozik és azt fejti ki, először az Isten népe konzultációs szakaszában, majd a lelkipásztorok megkülönböztetésében a *sui iuris* egyházak zsinatain/tanácsaiban és a püspöki konferenciákon, most pedig a kontinentális gyűléseken. Éppen a különböző fázisok közötti kapcsolat miatt nem lehet más témákat lopva bevezetni, a gyűlést eszközként felhasználva, és figyelmen kívül hagyva az Isten népével folytatott konzultációt.

Az, hogy a meghallgatás első szakaszában a téma határai nem voltak ennyire körülhatárolva, érthető, a módszer újszerűsége és annak megértési és felismerési nehézségei miatt is, hogy „Isten egész szent népe is részt vesz Krisztus prófétai küldetésében” (LG, 12.). Ez a bizonytalanság azonban a későbbi lépések során csökkent. Ezt bizonyítja a zsinatok/tanácsok és a püspöki konferenciák által a Szinódus Titkárságának küldött összefoglaló munkák tendenciája, amelyek a lelkipásztorok által az Isten népe konzultációjának hozzájárulásai alapján végzett megkülönböztetés eredményei. Ezekből a szintézisekből született meg a Kontinentális Szakasz Munkadokumentuma (későbbiekben Munkadokumentum), amelyben a részegyházak hangja egyértelműen felcsendül.

Az a döntés, hogy a Munkadokumentumot visszaadjuk a részegyházaknak, arra kérve mindegyiket, hogy hallgassák meg a többiek hangját, amely e dokumentumban felhangzik, és így a szinódusi folyamat szakaszait a nagyobb tudatossággal újraolvassuk, azt mutatja, hogy valóban az egyetlen szabály, amelyet magunknak adtunk, hogy a Lélek hallgatásában maradjunk: „A szinódusi egyház a meghallgatás egyháza [...]. Hívó nép, püspöki kollégium, Róma püspöke: egyik hallgat a másikra, és mindannyian hallgatnak a Szentlélekre” (Ferenc pápa, Beszéd a Püspöki Szinódus intézményének 50. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen, 2015).

A Munkadokumentum által javasolt témák nem képezik a Püspöki Szinódus következő gyűlésének napirendjét, hanem hűen visszaadják azt, ami a *sui iuris* egyházak szinódusai/tanácsai és a püspöki konferenciák által küldött szintézisek megláttathatják velünk egy olyan egyház arcát, amely tanul a Lélekre hallgatni egymás meghallgatása által. A kontinentális gyűlések feladata lesz, hogy a munkadokumentum olvasása által az egyes részegyházakban kiváltott visszhangok alapján meghatározzák, „melyek azok a prioritások, visszatérő témák és felhívások a cselekvésre, amelyeket meg lehet osztani a világ többi részegyházával, és meg lehet vitatni a szinódus általános gyűlésének 2023. októberében tartandó első szakaszán” (Munkadokumentum 106.).

Ezért bízunk abban, hogy a kontinentális gyűléseken a részegyházak hangja újra és még nagyobb erővel fog felcsendülni a *sui iuris* egyházak zsinatai/tanácsai és a nemzeti püspöki konferenciák által létrehozott szintézis révén. Minél inkább növekszünk a szinódusi egyházi stílusban, annál inkább megtanulunk, Isten népének minden tagja - hívek és lelkipásztorok - *sentire cum Ecclesia*, hűségesen Isten Igéjéhez és a Hagyományhoz. Másrészt, hogyan is tudnánk foglalkozni az időszerű, gyakran megosztó kérdésekkel anélkül, hogy előbb megválaszolnánk a nagy kérdést, amely a II. Vatikáni Zsinat óta foglalkoztatja az egyházat: „Egyház, mit mondasz magadról?”. A Zsinat hosszú recenziójának útja arra készit bennünket, hogy azt mondjuk, hogy a válasz a „lényegileg szinódusi” egyházban rejlik, ahol mindenki arra hivatott, hogy gyakorolja egyházi karizmáját az evangelizáció közös küldetésének megvalósítása érdekében.

A jelenlegi szinódusi folyamat megmutatja nekünk, hogy ez hogyan lehetséges. Krisztus próféta működésében való részvétele révén Isten szent népe a szinódusi folyamat alanya a konzultáció révén, amelyet minden püspök megvalósít egyházában: így valóban meghallgatható „a hívők összessége, mely a Szentlélek kenetének birtokában van (vö. 1Jn 2,20.27), a hitben nem tévedhet” (LG 12.). A Püspöki Kollégium, amely „fejével, a római pápával együtt – és sohasem e fő nélkül – szintén hordozó alanya az egész Egyházra kiterjedő legfőbb és teljes hatalomnak” (LG 22.), részt vesz a szinódusi folyamatban mind akkor, amikor minden püspök kezdeményezi, vezeti és lezárja a rábízott Isten népének konzultációját, mind pedig az ezt követő szakaszokban, amikor a püspökök együtt gyakorolják a megkülönböztetés karizmáját, a *sui iuris* egyházak zsinatain/tanácsaiban és a püspöki konferenciákon, a kontinentális gyűléseken és – sajátos formában – a Szinódus általános gyűlésein. Analóg módon ahogyan az Egyetemes Zsinatról mondjuk, úgy Róma püspökének, aki „örök és látható princípiuma és alapja mind a püspökök, mind a hívők sokasága egységének” (LG 23.) előjoga a szinódusi gyűlések összehívása, vezetése és megerősítése.

Már a szinódusi folyamat első szakaszában láthattuk, hogy mindenki hogyan teljesítette a maga részét, tiszteletben tartva a többiek szerepét és hozzájárulását. Ezen az úton kell tovább haladni, nem összetévesztve a szinodalitást csupán csak egy módszerrel, hanem az egyház formájaként és az evangelizáció közös küldetésének megvalósítási stílusaként kell felfogni. A pásztorok szolgálata így még meghatározóbbá válik Isten szent népének útja szempontjából. Meggyőződésünk, hogy ezen az úton a Lélek, aki az Egyház útját vezeti, lehetővé teszi számunkra, hogy megtapasztaljuk, hogyan válik „a Püspöki Szinódus, a katolikus püspökök testületének képviselőjében a püspöki kollegialitás kifejeződésévé egy egészen szinodális egyházon belül” (Ferenc pápa, Beszéd a püspöki szinódus intézményének 50. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen, 2015).

A kontinentális szakasz akkor lesz képes segíteni, hogy megértsük ezt a látásmódot, ha Püspöki Kollégiumként egységesen keressük az utakat, amelyek segítik az Egyházat abban, hogy „az egység szakramentuma” legyen, „tudniillik a püspökök vezetése alatt egyesült és rendezett szent nép” (SC 26.). A szinódusi folyamatban való részvétel lehetővé teszi továbbá, hogy megerősítsük azt a kollegiális egységet, amely „az egyes püspököknek a részegyházakkal és az egyetemes egyházzal való kölcsönös kapcsolataiban is megjelenik” (LG 23.). Ha igaz, hogy minden püspök „azzal, ha jól vezeti saját Egyházát, mint az egyetemes Egyház egy részét, nagyban szolgálja az egész misztikus test javát, mely a részegyházaknak teste is” (LG 23.), akkor az is igaz, hogy mindannyian együtt vagyunk hivatottak arra, hogy „az egyetemes egyházat a béke, a szeretet és az egység kötelékében” (LG 23.) képviseljük. Mi lenne jobb út, mint „együtt járni”, abban a bizonyosságban, hogy „a szinodalitás útja az az út, amelyet Isten a harmadik évezred egyházától vár” (Ferenc pápa, Beszéd a püspöki szinódus intézményének 50. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen, 2015)?

In Christo

+Mario Grech bíboros

A Szinódus Főtitkára

+Jean Claude Hollerich bíboros

Luxemburgi érsek, a Szinódus Főrelátora